

Handläggare
Lisbeth Westerlund
Telefon: 08-508 25 016

Till
Socialnämnden

Ta krafttag mot våldsbejakande extremism

Svar på remiss av motion (2015:43) från kommunstyrelsen

Förvaltningens förslag till beslut

1. Socialnämnden hänvisar till tjänsteutlåtandet som svar på remissen.
2. Socialnämnden överlämnar ärendet till kommunstyrelsen.

Gillis Hammar
Förvaltningschef

Leif Fransson
Administrativ chef

Sammanfattning

Lotta Edholm och Joar Forssell (båda FP) framför att den våldsbejakande extremismen hotar de demokratiska värderingar som utgör grunden för civilisation. Den har flera ansikten, den våldsbejakande autonoma vänstern, högerextremismen och den islamistiska extremismen, och de utgör alla ett hot mot demokratin. Extremismen måste mötas med insatser från olika aktörer inom staden och civilsamhället samt med specifik kunskap som inte finns hos kommunen idag.

Förvaltningen menar att det pågår ett arbete i staden med den inriktning som motionärerna efterfrågar. Kommunfullmäktige kommer under 2015 att besluta om en stadsövergripande plan mot våldsbejakande extremism

Bakgrund

Kommunstyrelsen har till socialnämnden för yttrande remitterat motion (2015:43) om att ta krafttag mot våldsbejakande extremism av Lotta Edholm och Joar Forssell (båda FP). Remisstiden går ut 2 november 2015.

Ärendet har även remitterats till stadsdelsnämnderna Rinkeby-Kista, Älvsjö och Skärholmen, arbetsmarknadsnämnden, utbildningsnämnden, rådet för mänskliga rättigheter, Stiftelsen Expo, Svenska kommittén mot antisemitism (SKMA), Fryshusets CIDES-center för information om destruktiva subkulturer.

Ärendets beredning

Detta tjänsteutlåtande har utarbetats inom administrativa avdelningen i samarbete med avdelningen för stadsövergripande sociala frågor och behandlats inom ramen för facklig samverkan.

Ärendet

Lotta Edholm och Joar Forssell (båda FP) skriver sammanfattningsvis följande.

Den våldsbejakande extremismen hotar de demokratiska värderingar som utgör grunden för civilisation. Den har flera ansikten, den våldsbejakande autonoma vänstern, högerextremismen och den islamistiska extremismen, och de utgör alla ett hot mot demokratin.

Extremismen måste mötas med insatser från olika aktörer inom staden och civilsamhället samt med specifik kunskap som inte finns hos kommunen idag. Ett kraftfullt och verksamt förebyggande arbete får dock aldrig stå i motsats till de rättsuppehållande funktionerna.

Motionärerna föreslår att kommunfullmäktige beslutar följande.

1. Stockholms stad säkerställer att det finns väl kända riktlinjer för hur rättsväsendet ska kopplas in för att garantera att eventuella gärningspersoner lagförs.
2. Stockholms stad, för att säkerställa genomförande och samverkan mellan alla berörda parter, upprättar en centralt placerad, lokal samordnare mot våldsbejakande extremism.

3. Uppdrar till kommunstyrelsen samt samtliga facknämnder och/eller bolag vilka tillhandahåller lokaler eller utdelar föreningsstöd att i enlighet med motionens intention genomlyser verksamheten och avbryter eventuellt stöd till våldsbejakande extremism.
4. Stockholms stad tillsammans med den nationella samordnaren mot våldsbejakande extremism, etablerar en uppsökande verksamhet i enlighet med motionens intention.
5. Uppdrar till utbildningsnämnden att tillsammans med regeringens nationella samordnare mot våldsbejakande extremism genomför ett kunskapslyft i enlighet med vad motionen anför.
6. Stockholms stad i enlighet med motionens intention utreder hur ett lokalt stöd till avhopparverksamhet kan stödjas och utformas samt återkommer med förslag om detta.
7. Stockholms stad i enlighet med motionens intention utreder hur ett lokalt anhörigstöd kan stödjas och utformas samt återkommer med förslag om detta.

Förvaltningens synpunkter

Lotta Edholm och Joar Forssell (båda FP) lyfter i sin motion en aktuell och angelägen fråga om hur arbetet mot våldsbejakande extremism ska bedrivas i staden. Det är viktigt att värna demokratin mot våldsbejakande extremism. Det pågår ett arbete i staden med den inriktning som motionärerna efterfrågar. Kommunfullmäktige kommer under 2015 att besluta om en stadsövergripande plan mot våldsbejakande extremism

Förvaltningen menar att grunden för arbetet mot våldsbejakande extremism är att värna det demokratiska samhället. Ett av stadens inriktningsmål under tiden fram till 2018 är ett demokratiskt hållbart Stockholm där arbetet med de mänskliga rättigheterna stärks, diskriminering motverkas och alla invånare garanteras samma rättigheter och möjligheter. Stadsdelsnämnderna är viktiga verktyg i ett långsiktigt demokratiarbete. Facknämnderna har också ansvar för att medverka i detta arbete.

Vid socialnämndens sammanträde 27 januari 2015 fick socialförvaltningen i uppdrag att utforma en strategi mot

våldsbejakande extremism. Socialnämnden beslutade 19 maj 2015 om att för egen del godkänna förvaltningens förslag till strategi mot våldsbejakande extremism (dnr 3.1.2-182/2015) samt överlämna ärendet till kommunstyrelsen.

Socialförvaltningen har i augusti 2015 tillsatt en samordnare som ska arbeta mot våldsbejakande extremism inom socialtjänsten. Denne ska arbeta förebyggande, med stöd till anhöriga och med metodutveckling.

Kommunstyrelsen har i juni 2015 skickat socialnämndens förslag till strategi mot våldsbejakande extremism på remiss till samtliga stadsdelsnämnder, arbetsmarknadsnämnden, utbildningsnämnden, stadsledningskontoret, Stockholms stadshus AB, Polismyndigheten i Stockholm, Nationella operativa avdelningen (Rikspolisén), Säkerhetspolisen (Säpo), Brottsförebyggande rådet, FOI (Totalförsvarets forskningsinstitut), Nationella samordnaren mot våldsbejakande extremism, Länsstyrelsen i Stockholms län, EXPO, Exit Fryshuset, Sveriges kvinnolobby, Stockholms läns landsting, Sveriges juridiska råd, Sveriges muslimska råd samt Sveriges kristna råd. Remisstiden går ut 28 september 2015.

I remitteringsbrevet anges att Stockholms stad under 2015 kommer att besluta om en stadsövergripande strategi mot våldsbejakande extremism. Ett Stockholm som håller samman minskar extremismens grogrund och är själva förutsättningen för strategin. Strategin ska visa ett gemensamt ställningstagande från det demokratiska samhället mot extrema rörelser.

Vidare anges att socialnämnden har skrivit fram utgångspunkter för socialtjänstens arbete samt anges i remitteringsbrevet ett antal utgångspunkter för det fortsatta arbetet med den stadsövergripande strategin. Dessa är följande.

1. Rekrytering till våldsbejakande extremism ska motarbetas.
2. Kunskapen om våldsbejakande extremism ska öka i hela staden.
3. Staden ska utveckla samarbetet med polisen.
4. Stöd ska ges för att hoppa av och långvarigt lämna destruktiva miljöer.
5. Drabbade av extremism ska få stöd och trygghet.

Bilaga

Motion (2015:43) om att ta krafttag mot våldsbejakande extremism
av Lotta Edholm och Joar Forssell (båda FP)